

Olien – Grønlands livsnerve

Af KNI A/S, artikel bragt i Paartoq, nr. 1 2014

Maj 2014

Forsyningsikkerhed er nøgleordet i forsyningen af flydende brændstoffer.

De knap 56.000 personer på verdens største ø skal til enhver tid have adgang til forskellige flydende brændstoffer. Det stiller helt specielle krav til Polaroil, der skal sikre, at de forskellige olieprodukter altid findes i tilstrækkelige mængder på rette tidspunkt og i en kvalitet, der kan tåle de meget lave kuldegrader, som en stor del af året er almindelige her i landet. Det har derfor stor betydning, at Polaroil har stabile og troværdige leverandører af det flydende brændstof, som Polaroil indkøber og får leveret til brug overalt i Grønland, og som samtidig opfylder de forventninger, Polaroil har til sikkerhed.

Polaroils øverste ledelse er placeret i KNI's hovedkontor i Sisimiut. Herfra har konst. direktør for Polaroil Tage Lindegaard og hans 12 medarbejdere det fulde overblik over de 17 store og 55 små anlæg, der er i hele landet. Fra kontoret i det tidligere pakhus ved havnen i Grønlands næststørste by er der kontinuerlig kontakt med medarbejderne på kysten, og der træffes beslutninger om valg af leverandør. Grønlands geografiske beliggenhed, de vanskelige klimatiske forhold og det ofte vanskeligt tilgængelige landområde betyder, at der må stilles helt specielle krav til forsyningsikkerheden.

Sikring af backup Det kan meget vel være, at befolkningens kendskab til Polaroil ikke er særlig stort, og at det tages som en selvfølge, at oliefor syninger altid er til stede i tilstrækkelige mængder og i de rigtige kvalite ter. Den manglende opmærksomhed kan i denne sammenhæng opfattes som noget positivt, idet det er udtryk for, at befolkningens forventninger til energifor syningen er blevet opfyldt.

Forsyningsikkerhed for Polaroil er ikke alene et spørgsmål om at sikre forsyningen af brændstof til alle beboede steder. Som det gælder for alle andre i den øvrige del af verden, gælder det også valg af leverandører og transportører. Hvis noget skulle gå galt, skal både leverandøren og transportøren sikre, at der er en backup, så det flydende brændstof leveres til Grønland – uanset omstændig hederne.

Såfremt transportøren eksempelvis ikke kan stille med det skib, der er indgået aftale om, skal det rederi, der transporterer flydende brændstoffer til Grønland, stille med et nyt skib indenfor 3 uger.

Importhavne Kangerluarsoruseq og Nuuk udgør de vigtigste importhavne. Det er hertil, importskibet fra transportøren Mærsk bringer de flydende brændstoffer fra Europa. Fra importhavnene er det Orasila og Oratank fra Rederiet M. H. Simonsen, der bringer forsyninger til kysten fra maj til december, hvor farvandene igen fryser til.

Den langstrakte kyst med ofte vanskeligt tilgængelige områder betyder, at Qaanaaq og Østgrønland, der er isfri i en meget kort periode om sommeren, får forsyninger af flydende brændstof og andre energivarer én gang om året. Om efteråret i september skal der derfor være beholdning til 15 måneder disse steder. Skulle skibet blive ramt af havari i juli, skal der således være forsyninger til 3 måneder ekstra.

Forsyningsikkerhed i den sammenhæng betyder, at Polaroil i sin planlægning sikrer, at der de øvrige steder altid er en samlet beholdning, som svarer til minimum 90 dages forbrug pr. produkt (gasolier, Jet A-1/petroleum og benzin). I praksis tilrettelægges forsyningerne normalt således, at der på hver lokalitet altid vil være en beholdning, der minimum svarer til 2 til 3 måneders forbrug.

Kvalitet For at kunne klare de specielle grønlandske vejrforhold fremstilles produkterne efter særlige arktiske specifikationer. Hvis et produkt kommer frem til Grønland med forkerte specifikationer, er der nemlig kun ét at gøre: At sende lasten retur til yderligere raffinering, hvilket har så store økonomiske følger, at det for enhver pris må undgås.

Før tankskibene overhovedet bliver lastet, skal lastrummene og rørsystemerne være pinligt rene. Under lastningen kontrolleres kvaliteten første gang for eventuelle urenheder, når der er fyldt en fod olie i tankene. Når skibet er færdiglastet, tages igen prøver fra tankene. Det sker på tre niveauer. Ved bunden, i midten af lasten og i øverste olielag, så man sikrer, at olien er den samme fra top til bund i hver tank.

Når olien når frem til importlagrene i Grønland, tager Polaroil's folk yderligere prøver, hvor de kontrollerer de vigtigste komponenter. Ved jetbrændstoffets ankomst tages prøver, der sendes til laboratoriekontrol i Sverige for endelig godkendelse, før varen må udleveres til kunderne.

Transportskib med flydende brændstof der sejler fra lagerne ud til de enkelte steder. (Foto: KNI A/S).

Forsyningsikkerhed I Polaroids styrehus og i samarbejde med medarbejderne langs kysten vurderes lagerbeholdningerne, og det forventede forbrug beregnes. Herefter fordeles det beregnede volumen mellem leverandørerne. Der lægges sejlplaner for de oceangående tankbåde, der både størrelses- og typemæssigt skal "gå op" i den fine balance mellem tilførsel og udsejling fra importlagrene.

Planlægning og logistik er derfor nøgleord for forsyningsikkerheden og dermed også for økonomien, der spiller en vigtig rolle.

Det er livsnødvendigt, at puslespillet går op hver eneste gang, så de flere mio. liter olie, benzin, petroleum og jetbrændstof hvert år når frem til nogle af verdens meste udsatte beboere, der om vinteren lever under ekstreme kuldegrader.

Ledelsen i hovedkontoret skal derfor hvert år få et meget indviklet puslespil til at gå op for at skaffe Grønland den flydende energi, der holder alle hjem i dette land varme, og flyenes, bilernes og fabrikernes hjul i gang.